

29.12.2025

Dnro 315/03.04.04.04.16/2024

Asia

Hulevesimaksuja koskeva perustevalitus

Muutoksenhakijat

Freja Häggblom ja Lars-Johan Häggblom

**Valituksenalain
en päätös**

Kokkolan kaupungin kaupunkirakennelautakunta 14.2.2024 § 33

Kaupunkirakennelautakunta on hylännyt muutoksenhakijoiden vaatimuksen kiinteistöä 272-405-6-53 koskevien hulevesimaksujen palauttamisesta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kaupunkirakennelautakunnan päätös tulee kumota ja Kokkolan kaupunki on veloitettava maksamaan muutoksenhakijoille takaisin kaikki ne kiinteistön 272-405-6-53 hulevesimaksut, jotka on maksettu vuosina 2019-2023 8 prosentin korkoineen, laskettuna maksupäivästä palautuspäivään, sekä laskut, joilla maksut on peritty, tulee poistaa.

Kaupunki on myös veloitettava noudattamaan kielilain 12 ja 19 § mitä tulee käsittelykieleen hallintoasiassa sekä tuomion, päätöksen ja muun asiakirjan kieleen.

Kokkolan kaupunki on veloitettava korvaamaan muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikulut, 300 euroa laillisine korkoineen, laskettuna hallinto-oikeuden päätöspäivästä.

Perustelut

Valitusten mukaan valitukset koskevat sekä valitusta että hakemusta hallintoriita-asiassa. Hulevesimaksut, joita kaupunki ei ole suostunut palauttamaan, ovat laskuilla 10500025868, 10500035329, 10500044812 ja 10500054381 perittyjä 25 euron suuruisia maksuja.

Kaupunkirakennelautakunnalla ei ole ollut toimivaltaa asiassa. Maksujen palauttamista on vaadittu sillä perusteella, että kaupunki on perinyt maksut vailla laillisia päätöksiä, joiden mukaan kaupungilla olisi ollut oikeus periä ne. Siksi asiassa on kyse vahingonkorvauksista taikka edunpalautuksesta. Kokkolan kaupungin hallintosäännön 26 § mukaan kaupunginhallitus edustaa kaupunkia ja päättää vahingonkorvauksen myöntämisestä ja lautakuntien valtuuksista myöntää vahingonkorvauksia. Kaupunkirakennelautakunnalla ei ole ollut toimivaltaa päättää hulevesimaksuista 2019–2023, sillä toimivalta on hallintosäännön mukaan ollut rakennus- ja ympäristölautakunnalla. Kokkolan kaupunginvaltuusto on 5.2.2024 § 6 muuttanut hallintosääntöä niin, että kaupunkirakennelautakunnalla sen jälkeen on tietty toimivalta hulevesiasioissa.

Tämä ei muuta sitä tosiasiaa, että lautakunta ei ole ollut toimivaltainen käsittelemään vaatimuksia vuosina 2019–2023 maksettujen ja ilman laillisia päätöksiä perittyjen hulevesimaksujen palauttamisesta.

Kaupunginvaltuusto ei toimivaltaisen viranomaisen ominaisuudessa ole päättänyt hulevesimaksun perimisestä, hulevesijärjestelmän vaikutusalueesta eikä hulevesitaksasta.

Kokkolan kaupunki on toiminut kielilain vastaisesti. Muutoksenhakijat ovat kirjoittaneet kaupunginhallitukselle ruotsin kielellä. Kokkola on kaksikielinen kaupunki. Muutoksenhakijat ja kaupunki ovat olleet asian ainoat osapuolet. Siitä huolimatta kaupunki on käsitellyt asian suomeksi ja lähettänyt päätöksensä muutoksenhakijoille suomeksi.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Kaupunkirakennelautakunta on antanut lausunnon ja muun muassa esittänyt, että kaupunkirakennelautakunta on toimivaltainen hulevesimaksuja koskevissa asioissa.

Kokkolan kaupunginvaltuusto on päättänyt hulevesiviemäröinnin järjestämisestä ja yleisistä perusteista 3.4.2017 § 24. Päätöksessä on myös todettu, että kunnan hulevesimaksu tulee hyväksyä ja että erillinen laskelma ja erillinen päätös tehdään kustannusten kattamisperiaatteesta. Kokkolan kaupunginhallitus on tehnyt tämän päätöksen 9.10.2017 § 519. Kokkolan kaupunginhallituksen päätöksessä päätetään hulevesimaksun käyttöönotosta liittyen kustannusten kattamiseen, sen suuruuteen kiinteistöluokituksen mukaisesti ja hulevesimaksun alentamisesta. Hulevesijärjestelmä esitellään lisäksi sanallisesti eri kappaleessa. Lainsäädännössä ei ole määrätty, että hulevesijärjestelmän vaikutusalue on osoitettava kartalla.

Vaikutusalue käsittää Kokkolan kantakaupungin, Kälviän, Lohtajan ja Ullavan asemakaavoitetut alueet ja asemakaavoitettujen alueiden reuna-alueet, jotka hyötyvät hulevesijärjestelmästä. Muutoksenhakijoiden kiinteistö sijaitse keskellä Kokkolan hulevesijärjestelmän vaikutusaluetta, asemakaava-alueiden välissä. Kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen hulevesijärjestelmän vaikutusaluetta on jo tarkennettu kerran.

Muutoksenhakijat ovat jättäneet vastineen.

Kaupunkirakennelautakunta on hallinto-oikeuden pyynnöstä jättänyt lisäselvityksen. Lisäselvitys on annettu muutoksenhakijoille tiedoksi ja muutoksenhakijoille on annettu tilaisuus lausua mielipiteensä selvityksestä.

Muutoksenhakijat ovat ilmoittaneet, ettei heillä ole lisättävää lisäselvityksen johdosta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus tutkii valitukset perustevalituksina lain verojen ja maksujen täytäntöönpanosta § 9 mukaan.

Hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen vuonna 2019 perityn hulevesimaksun palauttamisesta.

Hallinto-oikeus poistaa hulevesilaskut 10500025868, 10500035329, 10500044812 ja 10500054381. Kokkolan kaupunki veloitetaan palauttamaan muutoksenhakijoille hulevesimaksut, jotka on peritty kyseisillä laskuilla. Vaimus korosta hulevesimaksuille hylätään.

Hallinto-oikeus velvoittaa Kokkolan kaupungin korvaamaan muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa 300 eurolla laillisine viivästyskorkoineen. Viivästyskorko määräytyy korkolain 4 § 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaisesti laskettuna siitä lukien, kun kuukausi on kulunut tämän päätöksen antamisesta.

Ratkaisun perustelut

Maankäyttö- ja rakennuslain (682/2014) 103 o § 1 momentin mukaan, joka oli voimassa, kun valituksen kohteena oleva päätös tehtiin (alkaen 1.1.2025 alueidenkäyttölaki 752/2023), kunnan on toimitettava kiinteistön omistajalle tai haltijalle hulevesimaksun maksamista varten lasku, josta ilmenevät maksun peruste, ohjeet muistutuksen tekemistä varten sekä kunnan laskutuksesta vastaavan viranomaisen ja lisäksi laskuttajan yhteystiedot. Pykälän 3 momentin mukaan kiinteistön omistajalla tai haltijalla on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa 1 momentissa tarkoitetun laskun saamisesta muistutus laskusta ilmenevälle viranomaiselle. Tämän on tehtävä muistutuksen johdosta päätös ja lähetettävä muuttuneesta maksusta maksuvelvolliselle uusi lasku.

Muutoksenhakijat ovat kirjelmässään Kokkolan kaupunginhallitukselle 2.1.2024 vaatineet kaupunkia palauttamaan kiinteistöä 272-405-6-53 koskevat vuosina 2019–2023 maksetut hulevesimaksut 8 prosentin korkoineen, laskettuna maksupäivästä palautuspäivään. Kirjelmän mukaan hulevesimaksut on peritty vailla laillista perustetta. Kaupunkirakennelautakunta on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt muutoksenhakijoiden vaatimuksen hulevesimaksujen palauttamisesta.

Kokkolan kaupungin hallintosäännön (hyväksytty 25.9.2023 § 98) 31 §, muutettu 5.2.2024 § 4, mukaan kaupunkirakennelautakunnan yleisenä tehtävänä on huolehtia yhteiskuntateknisistä palveluista mukaan lukien alueidenkäyttölain 103 i, 103 l, 103 m ja 103 o §:ssä mainituista asioista sekä 103 d §:n mukaisista tehtävistä hulevesilaskutuksen osalta. Asian selvityksen mukaan hallintosäännön muutoksen 5.2.2024 voimaantulosta ei ole päätetty erikseen ja muutos on näin ollen ollut voimassa, kun valituksenalainen päätös on tehty. Ottaen huomioon, että lautakunnan toimivalta päättää tietystä asiasta määräytyy asian päätöksen ajankohtana, hallinto-oikeus katsoo, että kaupunkirakennelautakunnalla yllä oleva huomioon ottaen on ollut toimivalta päättää muutoksenhakijoiden hulevesimaksujen palauttamista koskevasta vaatimuksesta.

Hallinto-oikeus katsoo kuitenkin, että kun maankäyttö- ja rakennuslain 103 o § 3 momentissa tarkoitettun muistutuksen jättöaika oli päättynyt, olisi kaupunkirakennelautakunnan kuulunut jättää palautusvaatimus tutkimatta, eikä hylätä vaatimus.

Lain verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 9 § mukaan se, joka katsoo, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti, saa tehdä perustevalituksen.

Saman lain 10 § 1 mom. mukaan perustevalitus tehdään samalla viranomaiselle kuin säännönmukainen valitus. Jollei sellaista viranomaista ole, perustevalitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu.

Saman lain 20 § mukaan julkinen saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua sitä seuranneen vuoden alusta, jona se on määrätty tai maksuunpantu, ja muussa tapauksessa sitä seuranneen vuoden alusta, jona se on erääntynyt.

Saman lain 21 § 4 momentin mukaan perustevalitus saadaan tehdä niin kauan kuin oikeutta maksun saantiin ei ole tai 1 tai 2 momentin mukaan menetetty.

Muutoksenhakijoiden tulee katsoa valituksissaan vaatineen, että laskuilla 10500009454 (päivätty 10.1.2019), 10500025868 (20.5.2020), 10500035329 (20.5.2021), 10500044812 (11.4.2022) ja 10500054381 (11.4.2023) perityt hulevesimaksut tulee palauttaa.

Asiakirjojen mukaan vuoden 2018 hulevesimaksu (lasku 10500009454 10.1.2019) on kuitenkin jo palautettu muutoksenhakijoille.

Valitukset ovat tulleet vireille hallinto-oikeudessa 12.3.2024. Koska hulevesimaksu on julkisoikeudellinen vaatimus, eivätkä kyseiset hulevesimaksut vielä olleet vanhentuneet, kun valitukset tulivat vireille, hallinto-oikeus tutkii valitukset perustevalituksina lain verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 9 § mukaan. Hallinto-oikeus toteaa, että asiaa ei käsitellä hallintoriita-asiana, jos se voidaan ratkaista perustevalituksena.

Valitusten perusteella asiassa on kyse siitä, onko valituksessa tarkoitettujen hulevesimaksujen perimiselle ollut laillinen peruste.

Maankäyttö- ja rakennuslain (682/2014) 103 n § 1 momentin mukaan kunta voi periä kunnan hulevesijärjestelmästä sille aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi vuosittaisen maksun hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajilta tai haltijoilta.

Kunta hyväksyy maksun määräämisen perusteet sisältävän taksan. Pykälän 2 momentin mukaan hulevesimaksun perusteita ovat kunnan hulevesien hallinnan ratkaisut ja kiinteistön sijainti kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sekä järjestelmän suunnittelun kustannuksen alueella, jossa kiinteistö sijaitsee. Hallituksen esityksen 218/2013 pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaan myös kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sijaitsevat kiinteistöt määriteltäisiin taksassa.

Hallinto-oikeus toteaa, että saadun selvityksen mukaan kyseisessä tapauksessa ei ole ollut olemassa valtuuston päätöstä hulevesimaksujen perusteista.

Kaupunginhallitus on 9.10.2017 § 519 päättänyt muun muassa hulevesimaksun käyttöönotosta, maksun suuruudesta päätöksessä tarkoitetun kiinteistöluokituksen mukaan sekä perusteista anomuksille hulevesimaksun alentamisesta päätöksessä tarkoitettujen kiinteistöjen kohdalla. Päätöksessä ei ole päätetty kaupungin hulevesijärjestelmän vaikutusalueesta.

Hallinto-oikeus katsoo täten, ettei hulevesimaksujen laskuttamiselle ole ollut laillista perustetta vuosina 2020, 2021, 2022 ja 2023.

Hallinto-oikeus poistaa siksi hulevesilaskut 10500025868, 10500035329, 10500044812 ja 10500054381 sekä velvoittaa Kokkolan kaupungin palauttamaan kyseisillä laskuilla perityt hulevesimaksut muutoksenhakijoille. Vaatimus vuonna 2019 perityn hulevesimaksun palauttamisesta tulee sitä vastoin hylätä, sillä kaupunki on saadun selvityksen mukaan palauttanut maksun.

Korkolakia ei sovelleta julkisoikeudellisesta perusteesta johtuvaan velkasuhteeseen, ellei muualla laissa toisin säädetä. Koska maankäyttö- ja rakennuslaissa ei määrätä hulevesimaksujen koroista, vaatimus korosta hulevesimaksuille hylätään.

Hallinto-oikeus ei ole toimivaltainen velvoittamaan kaupunkia noudattamaan kielilakia siten kuin valitusten vaatimuksissa on esitetty.

Oikeudenkäyntikulut

Lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 § 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Kun erityisesti otetaan huomioon asian ratkaisu, olisi kohtuutonta, että hakijat vastaisivat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Muutoksenhakijat ovat vaatineet 300 euron korvausta oikeudenkäyntikuluista.

Hallinto-oikeuden mukaan 300 euroa on kohtuullinen korvaus muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikuluista asiassa.

Muut sovelletut lainkohdat

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 20 § 2 mom.
Tuomioistuinlaki 4 luku 1 §
Korkolaki 1 § 2 mom. kohta 1

Velvollisuus ilmoittaa päätöksen tiedoksisaannista

Freja Häggblomin on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän toiselle allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (12.25).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Petri Forma, Sebastian Rönnlund ja Janica Sahlberg. Asian on esitellyt Sebastian Rönnlund.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asiantuntijajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta Freja Häggblom ja kumppani
osoite: Freja Häggblom, tavanomainen sähköinen

tiedoksianto Jäljennös maksutta Kokkolan kaupungin
kaupunkirakennelautakunta

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puhelinnumero: 029 564 2780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
[*https://asiointi.oikeus.fi/sv/hallintotuomioistuimet#*](https://asiointi.oikeus.fi/sv/hallintotuomioistuimet#/)

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **60 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetty päätös katsotaan tiedoksi saaduksi seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Kirjeitse lähetetty päätös katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Todisteellisena tiedoksiantona lähetetty päätös katsotaan tiedoksi saaduksi vastaanottopäivänä. Tiedoksisaantipäivä ilmenee tiedoksianto- tai saantitodistuksesta. Käytettäessä sijaistiedoksiantoa, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa (sähköpostiviesti/asiointipalvelu) päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Todisteellisessa sähköisessä tiedoksiannossa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun päätös on noudettu asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut

- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus PL
180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 564 0200

Faksi: 029 564 0382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/sv/hallintotuomioistuimet/#/>